

MILJØstyrelsen
Miljøteknologi

28. november 2008
j. nr. MST-147-00021
San/kirst

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens forslag om opstilling af miljømærkekriterier for produktgruppen, fjernsyn, under den europæiske miljømærkeordning, Blomsten.

Resumé

Kommissionen har fremsendt forslag om fastsættelse af kriterier for fjernsyn, i det følgende kaldet tv. Forslaget til miljømærkekriterier er udarbejdet af en arbejdsgruppe under Kommissionen, ledet af Storbritannien. Det er vurderingen, at miljømærkekriterierne generelt er miljømæssigt høje, men Kommissionen har sent i forhandlingsforløbet ændret ordlyden af kriterierne for de tungmetaller og flammehæmmere, der omfattes af RoHS direktivet. Miljømærkekriterierne vurderes at kunne blive slækket, hvis RoHS direktivet slækkes indenfor kriteriernes gyldighed.

Regeringen forventer at kunne stemme for forslaget, hvis denne usikkerhed fjernes.

1. Status

Kommissionen har den 14. november 2008 fremsendt ovennævnte forslag. Forslaget har hjemmel i art. 6, stk. 1 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1980/2000 af 17. juli 2000 (miljømærkeforordningen) om en revideret ordning for tildeling af et EF-miljømærke.

Forslagene drøftes i et forskriftsudvalg i overensstemmelse med forordningens art. 17, jf. art. 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF (1999/468/EF art. 5). Hvis der er kvalificeret flertal for kriterierne, udsteder Kommissionen afgørelsen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, kan Kommissionen forelægge sagen for Rådet og samtidig underrette Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Der er i øjeblikket 3 licenser i EU med licens til Blomst-mærkede tv.

Afstemning er planlagt til d. 4. december 2008. Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketinget.

2. Formål og indhold

Forslaget for miljømærkning af tv omfatter apparater, tilsluttet det primære elektriske ledningsnet (220 V), hvis primære funktion er at modtage, omdanne (dekodet) og vise et fjernsynssignal.

Et miljømærket tv skal leve op til kriterier mht. energiforbrug, kemikalier, holdbarhed/design og information. Kommissionen foreslår kriterierne er gyldige til 31. oktober 2013.

Energiforbrug

On-mode (TV tændt). I perioden indtil 31. december 2010 må et miljømærket tv i on-mode tilstand have et energiforbrug svarende til: $0,64 \cdot (20W + A \cdot 4,3224 \text{ W/dm}^2)$, hvoraf de 20 W er et

basisforbrug i on-mode til digitale tunere mm., hvis energiforbrug ikke er afhængigt af størrelsen på tv'et.

Fra 1. januar 2011 strammes energikravet så formlen bliver: $0,51 \cdot (20W + A \cdot 4,3224 \text{ W/dm}^2)$

Uanset ovenstående kan det *maksimale energiforbrug i on-mode* ikke overstige 200 W.

Standby forbrug (TV slukket). Hvis apparatet har en tydelig afbryderknap (0-watt afbryder), der når afbrudt, medfører et forbrug på 0,001 W, må apparatets *standby forbrug* ikke være over 0,5W. *Standby forbrug* defineres som den tilstand, hvor apparatet ikke er tændt, men kan tændes ved f.eks. en fjernbetjening.

Har apparatet ikke en 0-watt afbryderknap må *standby forbruget* ikke være over 0,3 W.

Kemikalier

Kadmium, bly, kviksølv, krom VI, og flammehæmmere af typerne polybromerede biphenyler (PBB) eller polybromerede diphenyl ether (PBDE) som fastsat i RoHS direktivet¹ må ikke anvendes.

Flammehæmmere, der måtte anvendes, må ikke kunne klassificeres således:
R45, R46, R50/53, R51/53, R52/53, R60, R61, R62, R63.

Kviksølv (Hg) i fladskærmes kviksølvpærer: Til brug i LCD skærme (Liquid Crystal Display) må Hg-indholdet pr. tv max være 75 mg for skærmstørrelser med en diagonal op til 101 cm, svarende til ca. 40". Skærme derover må maksimalt indeholde 99 mg Hg.

Markedsdata viser, at tendensen går imod større skærme. I 2010 forventes markedet at være domineret af tv i størrelsesordenen på 27-39" (50 %), mens 30 % vil være 40-70" skærme.

Markedet i 2007 domineredes helt af de nye fladskærmsteknologier, dvs. LCD fladskærme (50 %) og 10-15 % plasmaskærme. Den gamle tv-teknologi med blyholdige billedrør havde stadig 30 % af markedet i 2007, men forventes allerede i 2009-10 at komme under 15 % af markedet. Andre teknologier er projektorer og LED skærme der anvender lysdioder i stedet for kviksølvpærer. Især sidstnævnte forventes øget markedsdele i nær fremtid.

Holdbarhed/design

Der stilles en række krav til et miljømærket tv mht. design: Krav om let adskillelse, reparerbarhed og reservedele (til rådighed i 7 år), mulighed for opgradering (forlængelse af tv'ets levetid). Plastikdele skal bestå af én polymer eller genanvendelige kompatible polymerer, plastikdele over 25 g skal mærkes i h.t. ISO 11 469. Metaldele må ikke inkorporeres i kabinet mm., medmindre de let kan adskilles.

Information til forbrugeren

Relevant information til forbruger, skal følge med, og informere om energiforbrug, muligheder for at minimere energiforbrug, reparation af apparatet, og de miljømæssige belastninger ved brug og bortskaffelse.

¹ Direktiv 2002/95/EF

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort herfor. Da formålet med forslaget er at udvide rækken af produktgrupper i en allerede gældende fællesskabsregulering, vurderes det, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget medfører ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Miljømærkeordningen er frivillig, hvorfor forslaget ikke forventes at medføre konsekvenser for stat, regioner, kommuner eller erhvervsliv.

Beskyttelsesniveau

Det vurderes, at forslaget påvirker beskyttelsesniveauet i EU positivt. Ift. miljøeffekten har Kommissionen ikke vurderet, hvordan kriterieniveauet miljømæssigt placeres sig blandt markedets produkter.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring i miljøspecialudvalget.

3F har oplyst, at man er enig i den danske holdning.

DI har bemærket, at det virker uhensigtsmæssigt at det maksimale on-mode forbrug ikke kan overstige 200W, da det vil betyde, at man afskærer store skærme fra at få miljømærket. Ikke været i høring, men har været sendt til Miljømærkenævnet til orientering. **Dansk Energi** finder det væsentligt, at det så vidt muligt skal være muligt at afbryde TV-apparaterne, så standby helt undgås og forbruget er 0 watt.

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste og Økonomi- og Erhvervsministeriet har meddelt at man ingen bemærkninger har.

6. Forhandlingssituationen

Væsentlige diskussioner har været: Energiforbrug, kviksølvindhold og bromerede flammehæmmere. Afstemningen af kriterierne har været udsat et år med henblik på at få færdiggjort Eco-design direktivets produktgruppe omfattende samme tv segment, for at sikre størst mulig overensstemmelse mellem Eco-design direktivet og Blomstens krav. Med forslaget vil Blomsten kunne mærke tv, der opfylder det næstbedste Eco-design kriterium for energiforbrug (omfatter 15-20 % af markedet) indtil 31. december 2010. Herefter vil kravet blive strammet, så Blomstens kriterium svarer til Eco-design direktivets skrappeste kriterium (som 1 % af markedet kan opfylde nu).

Diskussionen har været opdelt mht. kriterier for kviksølvindholdet, der diskriminerer LCD fladskærme og kriterierne for energiforbrug, der især diskriminerer plasmaskærme (der ikke anvender kviksølv i skærmen).

Kommissionen har sent i forhandlingsforløbet ændret ordlyden af kriterierne for de tungmetaller og flammehæmmere, der omfattes af RoHS direktivet. Det primære er, at kriterierne følger EU lovgivningen og evt. ændringer, både stramninger og slækkelser af miljøbeskyttelsesniveauet.

7. Regeringens holdning

Regeringen kan støtte forslaget, især de overordnede hensigter om at reducere energiforbrug og kviksølv i tv. Det er vurderingen, at kravene er skrappe mht. energiforbrug og kviksølv. Regeringen lægger særlig vægt på lavt energiforbrug i både standby og brugsfasen, og lavt kviksølvindhold i tv.

Kommissionens seneste udkast kæder miljømærkekriterierne og RoHS sammen på en uhensigtsmæssig måde. Det er vurderingen, at enhver ændring i RoHS direktivet med et *lavere* beskyttelsesniveau til følge, vil skulle afspejle sig i de miljømærkede produkter. Det er et meget uheldigt signal.

Regeringen finder det ikke afgørende om et miljømærket tv skal være udstyret med en 0-watt afbryderknap, men kan acceptere et forslag om et endnu lavere standby energiforbrug, hvis tv'et ikke er udstyret med en 0-watt afbryder. Det skyldes, at den tekniske udvikling går i retning af interaktive tv med opkobling til internettet, hvilket kræver at tv'et er på standby. Beregninger viser, at energiforbruget for TV med 0-W afbryder og TV med meget lavt standby forbrug ca. har det samme energiforbrug.

Regeringen finder det acceptabelt, at det at on-mode kravet ikke må overstige 200 W i en periode vil medføre – frem til mere effektive skærme udvikles - at de helt store skærme ikke vil kunne få miljømærket.

Regeringen kan acceptere et trindelt krav til kviksølvindhold

Regeringen støtter yderligere krav til brugen af flammehæmmere (end de i RoHS direktivet fastsatte minimumskrav), og har i forhandlingerne foreslået og fået indført skærpede krav til flammehæmmere, der ikke må kunne *miljøfareklassificeres* med: Kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i miljøet (R53), Mulighed for skade på forplantningsevnen (R62) og Mulighed for skade på barnet under graviditeten (R63).

Danmark har arbejdet for, men ikke fået støtte til at flammehæmmere også skulle omfattes af *miljøfareklassificeringerne*: Kan ophobes i kroppen (R33), Mulighed for kræftfremkaldende effekt (R40), og Mulighed for varig skade på helbredet (R68).

Endelig vil regeringen fortsat arbejde for at kravene til flammehæmmere strammes og krav til tungmetaller udvides til at omfatte, arsen, antimontrioxid og beryllium, der alle er i søgelyset i forbindelse med EU's RoHS direktiv (om skadelige stoffer i elektriske produkter). Det bemærkes, at miljømærkede produkter altid skal leve op til EU lovgivning. Derfor vil enhver *stramning* af RoHS altid afspejle sig i miljømærkede produkter.